

## POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **L. Z., J. R. i L. P.**

uniewinnionych od zarzutów popełnienia czynów z art. 171 ust. 5 ustawy

z 29 sierpnia 1997 r.- Prawo bankowe

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2013 r.,

z urzędu

kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela

posiłkowego M. S. na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 22 lutego 2013 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 10 sierpnia 2012 r.,

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 529 k.p.k. i art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

**1. kasację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego pozostawić bez rozpoznania,**

**2. zasądzić od oskarżyciela posiłkowego M. S. na rzecz J. R. i L. P. po 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym,**

**3. obciążyć oskarżyciela posiłkowego M. S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w M., wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2012 r., po rozpoznaniu sprawy L. Z., J. R. i L. P., oskarżonych o popełnienie przestępstw z art. 171 ust. 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r.- Prawo bankowe, postępowanie wobec nich umorzył na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Sąd Okręgowy w C. po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonych, wyrokiem z dnia 22 lutego 2013 r., zmienił powyższy wyrok w ten sposób, że oskarżonych uniewinnił od popełnienia zarzucanych im przestępstw.

W dniu 4 maja 2013 r. kasację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego M. S. Zaskarżył go w całości na niekorzyść oskarżonych i zarzucając m.in. obrazę art. 439 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., poprzez uniewinnienie oskarżonych przy spełnieniu przesłanek uzasadniających umorzenie postępowania z powodu przedawnienia karalności, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Kasacja ta została przyjęta zarządzeniem z dnia 16 sierpnia 2013 r. i przedstawiona do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w C. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Natomiast obrońca oskarżonych wniósł o pozostawienie kasacji bez rozpoznania, ewentualnie oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej i zasądzenie „od oskarżycieli posiłkowych na rzecz oskarżonych J. R. i L. P. kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych”.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego M. S. jest niedopuszczalna z mocy ustawy, gdyż została wniesiona na niekorzyść oskarżonych, pomimo zaistnienia okoliczności wyłączających ściganie.

Zgodnie z art. 529 k.p.k. wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatarcie skazania, akt łaski ani też okoliczność wyłączająca ściganie (a więc również śmierć oskarżonego albo przedawnienie karalności zarzucanego czynu) lub uzasadniająca zawieszenie postępowania. *A contrario*, wystąpienie którejkolwiek z tych przesłanek nie tylko

uniemożliwia rozpoznanie kasacji, ale nawet wniesienie kasacji na niekorzyść, chyba że wchodziłoby w grę orzeczenie na korzyść oskarżonego (art. 434 § 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.). W realiach niniejszej sprawy taka możliwość, a więc odwrócenie kierunku zaskarżenia i orzeczenie na korzyść oskarżonych, jednak nie występuje, gdyż zostali oni uniewinnieni od popełnienia zarzucanych im przestępstw. Bardziej korzystne orzeczenie zapaść więc nie może.

O niedopuszczalności kasacji w części dotyczącej L. Z. zdecydował już fakt jej wniesienia (i przyjęcia) po śmierci oskarżonego. Z załączonego do akt sprawy odpisu skróconego aktu zgonu wynika, że zmarł on w dniu 17 marca 2013 r., podczas gdy kasacja została wniesiona w dniu 4 maja 2013r., a przyjęta zarządzeniem w dniu 16 sierpnia 2013 r. Kasacja w tym zakresie jest więc niedopuszczalna z mocy ustawy, gdyż została wniesiona na niekorzyść oskarżonego, pomimo uprzedniej śmierci oskarżonego. Skarżący domagał się bowiem uchylecia uniewinniającego oskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w C. i umorzenia postępowania z powodu przedawnienia karalności (ewentualnie przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania), co jest oczywiście rozstrzygnięciem mniej korzystnym niż dotychczasowe orzeczenie uniewinniające.

Natomiast w odniesieniu do oskarżonych J. R. i L. P. kasacja ta jest niedopuszczalna z mocy ustawy dlatego, gdyż została wniesiona na ich niekorzyść (skarżący i tu domagał się wydania rozstrzygnięcia mniej korzystnego niż dotychczasowe orzeczenie uniewinniające), pomimo przedawnienia karalności zarzucanych przestępstw.

Przestępstwo z art. 171 ust. 5 Prawa bankowego zagrożone było w chwili popełnienia czynu (i jest obecnie) karą do 3 lat pozbawienia wolności. Karalność przestępstwa ustaje (obecnie, jak i poprzednio), przy czynie zagrożonym karą do 3 lat pozbawienia wolności, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło lat 5. Postanowienia o przedstawieniu zarzutów w stosunku do J. R. i L. P. prokurator wydał w dniu 12 października 2006 r., a więc przed upływem 5-letniego terminu, o którym mowa była powyżej. J. R. zarzucono bowiem popełnienie przestępstwa w okresie od 23.10.2001 r. do listopada 2001 r., natomiast L. P. w okresie od 23.10.2001 r. do 31.12.2001 r. Zarzuty przedstawiono podejrzanym w dniu 23.10.2006 r. Dlatego też termin przedawnienia, stosownie do art. 102 k.k., uległ

przedłużeniu o kolejne 5 lat. Przedawnienie wobec J. R. nastąpiło więc z końcem listopada 2011 r., a wobec L. P. z końcem grudnia 2011 r.

Skoro okres przedawnienia karalności zarzucanych oskarżonym czynów upłynął jeszcze przed wszczęciem postępowania kasacyjnego (przed wszczęciem tego postępowania jeden z oskarżonych zmarł), a więc ujemne przesłanki procesowe zaistniały już wcześniej, to niedopuszczalne było już wniesienie i przyjęcie kasacji skierowanej na niekorzyść oskarżonych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2004 r., IV KK 12/04, OSNwSK 2004/1/528; z dnia 28 marca 2007 r., IV KK 434/06, LEX Nr 475361; z dnia 16 maja 2013 r., II KK 298/12, LEX Nr 1314416).

Z uwagi na powyższe należało, na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 529 k.p.k. i art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., pozostawić kasację bez rozpoznania.

O kosztach sądowych za postępowania kasacyjne orzeczono na podstawie art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. zaś o kosztach zastępstwa procesowego na rzecz oskarżonych zgodnie z § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348, ze zm.).